

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

III. De Clericis conjugatis. D. 10. S. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

TITULUS III.

De Clericis conjugatis.

1. **I**n *Decret. b. t.* decernitur *c. 1.* „Si qui
 „Clericorum infra Subdiaconatum
 „acceperint uxores, ipsi ad relinquenda
 „beneficia Ecclesiastica & retinendas
 „uxores compellantur; sed si in Subdia-
 „conatu aut superioribus Ordinibus uxo-
 „rem accepisse noscuntur, uxores dimit-
 „tere, & pœnitentiam agere de commisso,
 „per suspensionis & excommunicationis
 „sententiam compellantur. *C. 4.* Sacer-
 „dotes, qui nuptias contrahunt, quæ non
 „nuptiæ, sed contubernia potiùs sunt
 „nuncupanda, post longam pœnitentiam
 „& vitam laudabilem continentes, officio
 „suo restitui poterunt, & ejus executio-
 „nem ex indulgentia sui Episcopi habere.
 Quod limitatum vide *L. J. T. 21. C. 5.* Man-
 „dat Pontifex, ut Episcopus Clericos, qui
 „matrimonia contraxerunt, & Ecclesia-
 „stica beneficia detinere contendunt, quia
 „in eorum conversatione cythara cum
 „psalterio malè concordat, i. e. *laicalis*
conversatio cum Clericali ministerio, ut ait
 Gl. „appell. rem. beneficiis privet.

2. Ex his inferunt DD. Clericum Mi-
 noristam per subsequens matrimonium

validum ipso jure amittere præhabita beneficia & pensiones Ecclesiasticas, quia per assumptionem statûs incompatibilis tacite & ipso facto iis renuntiat. *Nec obstat*, quòd in cit. cc. dicatur, eos compellendos & privandos; *Nam* id intelligitur de privatione facti seu possessionis per actualem expulsionem etiam manu militari, si violentè ea pergant detinere; non de privatione juris seu tituli, utpote quò jam ante per Canones privati supponuntur, quia ad relinquenda beneficia compelli debent.

3. *An autem Minorista scienter vel ignoranter contrahens matrimonium invalidum; aut Majorista ob attentatum matrimonium sint ipso facto privati beneficiis, an verò privandi per sententiam, ut ante eam lucrentur fructus, & sine nova collatione ea retinere possint?* Controvertunt Canonistæ teste *Wagn. ad c. i. h. t.*

4. Verùm *C. un. in 6. h. t.* statuitur: „Si Clericus Minorista contraxerit cum „unica & virgine, ac tonsuram & habitum clericalem deferat, (insuper juxta „*Trid. sess. 23. de Ref. c. 6.* ab Episcopo sit „deputatus ad alicujus Ecclesiæ ministerium) gaudeat privilegio Canonis & „fori; neque trahi potest criminaliter aut „civiliter ad judicium sæculare, nec à sæ- „culari-

„cularibus iudicibus debet personaliter
 „vel etiam pecunialiter ullatenus con-
 „demnari. Quod *Engel h.t. n. 7. & 8.* etiam
 extendit ad uxorem illius, quia uxor se-
 quitur forum mariti. Talis tamen Cleri-
 cus licite exercet negotiationem hone-
 stam victus causâ, (quamvis aliis Cleri-
 cis non conjugatis ea sit interdicta) quo
 casu consueta vectigalia tanquam laicus
 præstare tenetur; imò si una dictarum
 trium conditionum in Minorista conjuga-
 to deficiat, nullo prorsus gaudet privile-
 gio Clericali.

TITULUS IV.

*De Clericis non residentibus in Ecclesia
 vel Præbenda.*

Revisis iis, quæ in *Nuc. Theol. Ex. 18.*
n. 5. §. 2. de Residentia præcisa & cau-
 sativa dicta sunt, specialiter *h. t.* obser-
 vanda sunt sequentia:

1. I. In *Decret. c. 3.* „Cum Ecclesia vel
 „Ecclesiasticum ministerium committi
 „debet, talis ad hoc quærat persona,
 „quæ residere in loco, & curam ejus per
 „seipsam valeat exercere; quòd si aliter
 „actum fuerit, & qui receperit, acceptum
 „amittat; & qui dederit, largiendi po-
 „testate privetur. Item *C. 4.* Cum perso-